

«کلیله و دمنه» در کانون توجه نمایشگاه کتاب ابوطی

سی و سومین جشنواره بین‌المللی کتاب ابوطی در حالی آغاز به کار کرده است که بخش ویژه‌ای را به کتاب «کلیله و دمنه» به عنوان یکی از تاثیرگذارترین آثار ادبی جهان اختصاص داده است.

به گزارش ایسنا، سی و سومین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتب ابوطی از روز گذشته ۲۹ آوریل (۱۰ اردیبهشت) آغاز به کار کرده و تا پنجم می (۱۶ اردیبهشت) در مرکز نمایشگاه ابوطی ادامه خواهد شد. از جمله برنامه‌های نوآورانه‌ای که توسط این رویداد ادبی معرفی شده، برنامه «کتاب‌های جهان» است که به معرفی آثار برجسته‌ای می‌پردازد که تمدن بشری را در طول سال‌ها شکل داده و فرهنگ‌ها را به فرش‌های منحصr به فردی تحت تأثیر قرار داده است. امسال «کلیله و دمنه» ترجمه عبدالله ابن مقفع برای این رویداد انتخاب شده و به موازات نمایشگاه کتاب، نمایشگاه هنری جذابی با عنوان «هنر افسانه ها از کلیله و دمنه تا لافوتن» به میزبانی لوور ابوطی برگزار می شود که تکمیل کننده این کاوش ادبی است.

نمایشگاه بین‌المللی کتاب ابوطی همچنین از انتخاب «نجیب محفوظ» رمان‌نویس مصری به‌عنوان «شخصیت کانونی» برای این رویداد خبر داده است. محفوظ در سال ۱۹۸۸ با ترجمه آناژس به زبان‌های متعدد، اولین نویسنده عرب‌نام گرفت که موفق به کسب جایزه نوبل ادبیات شد.

نجیب محفوظ، شخصیت ادبی فقید مصر، به عنوان شخصیت کانونی برای دوره امسال انتخاب شده و میراث ادبی استثنایی او تأثیر عمیقی بر چشم‌انداز ادبی عرب بر جای گذاشته است. به عنوان اولین نویسنده عرب برنده نوبل ادبیات، آثار او کمک زیادی به غنی‌سازی میراث ادبی عرب کرده است و ترجمه رمان‌های او به زبان‌های مختلف نقشی اساسی در جلب توجه بین‌المللی به دنیای ادبیات داستانی عربی داشته است.

«نجیب محفوظ» که محبوب‌ترین رمان‌نویس دنیای عرب شناخته می‌شود، متولد ۱۹۱۱در قاهره، در طول ۷۰ سال فعالیت ادبی خود بیش از ۵۰ رمان، پنج نمایشنامه، ۳۵ داستان کوتاه و ده‌ها فیلم‌نامه را به نگارش درآورد و بسیاری از کارهای او در مصر و کشورهای دیگر مورد اقتباس تلویزیونی و سینمایی قرار گرفته‌اند. او در سال ۱۹۸۸ نوانست عنوان اولین نویسنده عرب برنده جایزه نوبل ادبیات را کسب کند. «گدا»، «کوچه مدق»، «خواب»، «جنابت»، «در گذر قصر»، «زیر سایبان»، «راه» و «برایی روی نیل» از جمله کتاب‌هایی هستند که تاکنون از وی به زبان فارسی منتشر شده است. دکتر اعلی بن تمیم» رئیس مرکز زبان ابوطی که برگزارکننده این نمایشگاه کتاب است گفت: «بر تعهد این مرکز به تجلیل از نمادهای فرهنگی تأثیرگذار جهان عرب در سطح جهانی تأکید می‌کنم. این نمادهای فرهنگی در شکل‌دهی ایده‌ها در میان نسل جدیدنقش اساسی داشته و در ارتقای جایگاه زبان عربی نقش اساسی داشته‌اند. نمایشگاه با ابتکارات الهام بخش خود به غنا بخشیدن به چشم انداز فرهنگی جهان عرب ادامه می‌دهد. مصر به طور خاص در کارهای اخلاقه در زمینه های مختلف از جمله ادبی، هنری، فکری و شناختی پیشگام بوده است. نجیب محفوظ ادبیات عرب و جنبه‌های متمایز فرهنگ حلی مصر را بر بستری جهانی قرار داد، او فرهنگ جهان را به سایر مردم و تمدن‌ها معرفی کرد، دامنه آن را گسترش داد.»

او درباره انتخاب کتاب «کلیله و دمنه» برای برنامه تازه راه‌اندازی شده «کتاب‌های جهان» در نمایشگاه ابوطی نیز گفت: «کلیله و دمنه یکی از برجسته‌ترین آثار ادبیات عرب است که به‌عنوان یک کتاب عربی درجه یک از سوی منتقدان عرب شناخته می‌شود و به‌عنوان بازنمایی عالی از ترکیب فرهنگی بین‌تمدن‌ها بر اساس منشأ آن که ترکیبی از زبان‌هایی مانند سانسکریت از هند، پهلوی از ایران و عربی است، عمل می‌کند. عناصر این کتاب به دلیل تأثیرگذاری بر سایر فرهنگ‌ها، به ویژه شاعر بزرگ فرانسوی ژان دو لافوتن که در خلق یکی از بهترین افسانه‌هایش از آن الهام گرفت و احمد شوقی شاعر بزرگ عرب زبان که مجموعه مهم خود را بر اساس آن برای کودکان نوشت، مورد تحسین قرار گرفته است.»

۱۱ اردیبهشت بیستمین سالگرد خاموشی کیومرث صابری فومنی است؛ نام ماندگار طنز در ایران بعد از انقلاب ۵۷ که از حسن اعتماد رهبران جمهوری اسلامی به خود و سابقه دوستی با شهید رجایی بهره برد و در فضای جنگ جسارت کرد و با حمایت سید محمود دعایی ستون «دو کلمه حرف حساب» را در روزنامه اطلاعات به راه انداخت و بعد از چند سال در ادامهٔ آن مجلهٔ «گل آقا» را منتشر کرد که برای خیلی‌ها یادآور دوران «توفیق» بود.

نسل تازه شاید نداند کیومرث صابری فومنی (که بر خلاف خیلی‌های دیگر نام شهرستان زادگاه را حذف نمی‌کرد و کامل می‌آورد) چه نقشی بر جای گذاشت و در تمام دههٔ ۷۰ یکی از تأثیرگذارترین چهره های فرهنگی و مطبوعاتی بود و از خشکی و زُختی و عیوسی سیاست در دههٔ ۶۰ هم می‌کاست چه رسد به دههٔ ۷۰ که حال و هوا تغییر کرده بود.

روزنامهٔ اطلاعات نزد برخی به عنوان روزنامه‌ای خنثی شناخته می‌شد و می‌شود اما همین روزنامه کارهایی کرده کارستان که از هر کسی برنمی‌آمده و یکی هم ستون «دو کلمه حرف حساب» با محتوای طنز در این روزنامه است. آن هم در چه روزنامه‌ها و خود سیاست عبوس بود و رابطهٔ مردم با طنز در برنامه «صبح جمعه با شما»ی رادیو خلاصه می‌شد و شوخی با گوشت ۷۵ تومانی (۷۵ تا تک تومان و نه ۷۵۰۰۰ یا ۵۰۰ هزار تومان!) و کمی دیگر از این دست؛ پس از اتفاقات سال ۶۰ همه دست به عصا شده بودند.

«دو کلمه حرف حساب» یک اتفاق بزرگ در تاریخ مطبوعات بعد از انقلاب است که طنز ژورنالیستی و مکتوب را احیا کرد و از سابقهٔ نویسندهٔ آن در دوستی با شهید رجایی چه در دبیرستان کمال و چه دوران وزارت آموزش و پرورش و نخست‌وزیری و ریاست جمهوری او و بعد هم دوران کوتاهی در دورهٔ ریاست جمهوری ایران آیت‌الله خاتمی‌ای نبود این امکان هرگز فراهم نمی‌آمد و نقش مرحوم سید محمود دعایی هم از این نظر ستودنی است. (نامه‌های اولیه مرحوم رجایی به عنوان نخست‌وزیر به ابوالحسن بنی‌صدر رئیس جمهوری که نتر شسته و رفته اندازهٔ او اما اهل ادبیات هم هستم حرف‌هامان بیشتر گل انداخت خاصه درست در یکی از روزهای عید نوروز ۱۳۶۸ که هر دو از خبر استعفا یا برکناری آیت‌الله منتظری شوکه شده بودیم و کار به سخن گفتن از سیاست هم کشید و با این که ۲۴ سالی بزرگ‌تر بود اختلاف سنی زیادی حس نمی‌کردم. از گل و گیاه و فضای سبز به شعر و ادبیات تا مطبوعات و روزنامه‌نگاری و البته سیاست و انطباق تصویر گل‌آقایی که در نوشته‌ها می‌شناختم با آن کاراکتر ذهن مرا به شدت درگیر کرده بود.

گل آقا اما پیش از آن که یادآور آن ستون باشد به خاطر «مجلهٔ گل آقا» بر سر زبان‌ها افتاد. نشریه ای با حال و هوای «توفیق» که ۶ سال بعد از راه‌اندازی آن ستون و اول آبان ۱۳۶۹ با شمارگان صد هزار نسخه به قیمت ۱۵ تومان روی دکه رفت و به سرعت به فروش رسید و به چاپ دوم و شاید سوم رسید و تجدید چاپ شد. اخبار البته مجله را با همکاران مرضی فرحیان راه انداخت اما چنان که صابری شناخته می‌شد که پایان همکاری آن دو چندان کم تصور می‌شد سر و صدا نکرد. هر چند به خاطره ای تلخ بدل شد و برخی معتقدند در حق مرحوم فرحیان جفا شد.

گل آقا اما پیش از آن که یادآور آن ستون باشد به خاطر «مجلهٔ گل آقا» بر سر زبان‌ها افتاد. نشریه ای با حال و هوای «توفیق» که ۶ سال بعد از راه‌اندازی آن ستون و اول آبان ۱۳۶۹ با شمارگان صد هزار نسخه به قیمت ۱۵ تومان روی دکه رفت و به سرعت به فروش رسید و به چاپ دوم و شاید سوم رسید و تجدید چاپ شد. اخبار البته مجله را با همکاران مرضی فرحیان راه انداخت اما چنان که صابری شناخته می‌شد که پایان همکاری آن دو چندان کم تصور می‌شد سر و صدا نکرد. هر چند به خاطره ای تلخ بدل شد و برخی معتقدند در حق مرحوم فرحیان جفا شد.

کیهان هم البته بعدها یک ستون را در صفحهٔ ما قبل آخر به طنزنویسی داد که ارزش کار صابری را بیشتر نشان می‌داد و گویا نویسندهٔ آنها وفاداری خود را به طرقی دیگر نشان داده بود و البته دلی نمی‌بود.

این که در اوج جنگ و در روزنامه‌ای که سرپرست آن را امام خمینی تعیین کرده طنز سیاسی بنویسی کاری نبود که از هر که برآید ولی صابری فومنی انجام داد و «گل آقا» فراتر از آن که خاطره توفیق را زنده می کرد یادآور امضای دهخدای بزرگ بود: «دخو» در دورانی که «چرند و پرنده» را در روزنامهٔ «صوراسرافیل» می‌نوشت. خیلی‌ها نمی‌دانستند نام اصلی «گل آقا» چیست و لو هم نمی‌داد مگر مواقعی که در همان ستون جدی می‌نوشت و لوگو نداشت اما مشخص شد که او کیست. کیومرث صابری

با این حال تصویری از او منتشر نمی‌شد و فراموش نمی‌کنم که اول بار وقتی در یکی از جلسات ماهانهٔ خانهٔ عمویم او را از نزدیک دیدم مدام آن جثهٔ کوچک با ظاهر غیر حزب‌اللهی و

به بهانهٔ بیستمین سالگرد خاموشی کیومرث صابری

«گل آقا» طنازی فاخر با ادبیات کلاسیک و معاصر

در آستانهٔ دوم خرداد ۱۳۷۶ این شایعه به شکلی بسیار گسترده پیچید که گل آقا نوشتهٔ «بنویسید خاتمی بخوانید ناطق» یعنی قرار نیست آرا درست شمرده شود حال آن که چنین جمله‌ای را نوشته‌بود اما ضرب‌المثل و به گل آقا منتسب شد.... این که صابری بسیار خوشید گل آقا را فراتر از نماد به عنوان یک نهاد تثبیت کند تا قائم به شخص او نباشد و بعد ادامه یابد و دختر و دوستانش مدتی بعد از مرگ در این راه کوشیدند و ناکام ماندند می تواند به عنوان شاهدهی دیگر بر نظریه دکتر کاتوزیان هم باشد: ایران، جامعه کوتاه مدت که به ایران؛ جامعه کلنگی هم مشهور است و این که در ایران نهادها نمی ماندند و قائم به افراد است و برای همین مدام شاهد روز از نو روزی از نو و نقطه سر خط هستیم!

او هیچ‌گاه دلیل توقف انتشار نشریه‌ای را که به یک نهاد تبدیل شده بود اعلام نکرد اما همان موقع برخی حدس زدند پس از دوم خرداد و ۷۶

در پی ظهور طنزنویسانی چون سید ابراهیم نبوی دقیقهٔ مردم تغییر کرده بود و نه می‌توانست مانند آنها باشد و نه شکل گذشته مخاطبان را سیراب می کرد ولی دلیل اصلی چیز دیگری بود. این که انتشار داشت نه تنها تحمل شود بلکه او را قدر بداند که توجه مردم را به داخل جلب کرده ولی حاکمیت و سلیقه ها چندان دویاره شده بود که اعتماد سابق به او هم زایل شده بود.

انکار نمی‌کرد که ایفای نقش سوپای برای جلوگیری از انفجار اجتماعی بد نیست ولی وقتی آدمی با مشخصات سعید مرتضوی به جان مطبوعات افتاده بود نه می‌شد با او در افتاد و نه ناپدهاش گرفت و ادامهٔ انتشار عملا ممکن نبود.

اگر از نهادهای غیر دولتی انتقاد می‌کرد چه بسا سراغ او می‌آمدند و اگر از خاتمی با افتدراگرایان هم‌سو می‌شد، در این فضا گویا حسن حبیبی که حامی و در عین حال سولهٔ گل آقا بود توصیه کرد فتیله را پایین بکشد. «گل آقا»

در آستانهٔ دوم خرداد ۱۳۷۶ این شایعه به شکلی بسیار گسترده پیچید که گل آقا نوشتهٔ «بنویسید خاتمی بخوانید ناطق» یعنی قرار نیست آرا درست شمرده شود حال آن که چنین جمله‌ای را نوشته بود اما ضرب‌المثل و به گل آقا منتسب شد.

در دوران «دو کلمه حرف حساب» روزنامهٔ اطلاعات و بعد از آن که رهبران نهضت آزادی را افراد مسلحی رو بودند و گویا شبه تیربارانی دروغین به قصد ترساندن برای آنان ترتیب دادند این خبر در رسانه ها قابل نقل نبود و از اینترنت و کانال تلگرامی و شبکهٔ ماهواره‌ای هم البته خبری نبود اما گل آقا در قالب طنز نوشت که «شاغلام پیشنهاد داد دسته جمعی به بهشت‌بروم برویم و زیارت اهل قبور کنیم و گفتمت: نه! خطرناک است. مگر نشنیده‌ای که می‌زنند؟ شاغلام پاسخ می‌دهد ولی ما پنج نفریم در حالی که آنها ۹ نفر بودند. گل آقا هم می‌گوید: درست است ولی آنها اول می‌زنند بعد می‌شمرند!»

گل آقا چنان که اشاره شد آدمی مبایذ آداب بود و وقتی دانست طنز کوتاه او در اطلاعات درباره

فرهنگ و هنر

اخبار

سینماها عصر جمعه تعطیل می‌شوند

سینماهای سراسر کشور به مناسبت فرا رسیدن شهادت امام جعفر صادق(ع)، از عصر جمعه ۱۴ اردیبهشت تا صبح یکشنبه ۱۶ اردیبهشت تعطیل می‌شوند.

به گزارش ایرنا، سینماهای سراسر کشور، به مناسبت فرا رسیدن ایام شهادت امام جعفر صادق(ع) از عصر جمعه تا صبح یکشنبه تعطیل می‌شوند.

بنا بر این گزارش، سینماهای سراسر کشور از ساعت ۱۷:۳۰ روز جمعه تعطیل شده و در تمام روز شنبه، هیچ فیلمی نمایش نمی‌دهند. فعالیت سینماها از صبح یکشنبه به حالت عادی بازمی‌گردد.

هم‌اکنون فیلم‌های مست عشق، سال گریه، تماش خون‌بی، بی‌دن، آسمان عرب، آپاراتچی، ایلیا جستجوی قهرمان، نوروز و پرویزخان به روی پرده هستند.

سی‌ودومین جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران فراخوان داد

فراخوان سی‌ودومین جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران توسط خانه کتاب و ادبیات ایران منتشر شد.

به گزارش ایرنا از روابط عمومی خانه کتاب و ادبیات ایران، فراخوان سی‌ودومین جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران منتشر شد. مهلت ارسال آثار این جایزه تا ۳۱ شهریورماه ۱۴۰۳ است.

سی‌ودومین دوره جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران با هدف شناسایی و معرفی کتاب‌های ارزشمند در دو حوزه مطالعات اسلامی و مطالعات ایرانی، در سه بخش تألیف، ترجمه و تصحیح که برای نخستین‌بار طی سال گذشته میلادی (۲۰۲۳) به زبان‌های گوناگون در کشورهای مختلف (غیر از ایران) چاپ شده است، در بهمن‌ماه ۱۴۰۳ برگزار می‌شود.

دبیرخانه جایزه جهانی کتاب سال از تمام ناشران، پدیدآورندگان و صاحب‌نظران دعوت می‌کند یک نسخه مکتوب از کتاب موردنظر خود را برای شرکت در این دوره از جایزه به نشانی دبیرخانه ونسخه الکترونیک کتاب‌را نیز به پایگاه الکترونیکی جشنواره به این نشانی ارسال کنند.

بر اساس این فراخوان موضوع آثار ارسالی در بخش مطالعات اسلامی شامل کلیات، معارف اسلامی، تاریخ اسلام، رجال، اخلاق، علوم قرآنی، حدیث، ترجمه متون اسلامی، قرآن‌پژوهی و تفسیر، تفه و حقوق اسلامی، علم کلام، فلسفه، تصوف و عرفان، تاریخ علم در اسلام، فرهنگ و تمدن اسلامی، اقتصاد اسلامی، هنر و معماری اسلامی، مطالعات اسلامی معاصر و… است.

از خطرات قابل توجه کیومرث صابری یکی این بود که چند ماه مانده به درگذشت امام خمینی هم‌راه با مرحوم دعایی به دیدار رهبر فقید انقلاب می‌رود. در حالی که بعد از قبول قطعنامه ۵۹۸ و تعبیر جام زهر تمام دیدارهای عمومی امام لغو شده بود و به خاطر آن و نیز بیماری سرحال نبود و صابری می‌گوید بسیار خسته و حتی افسرده به نظر می‌رسید و نگاه‌مان نمی‌کرد و دعایی گفت: پس ما برویم چون شما نگاه مان هم نمی‌کنید ولی آقا! این آقا گل‌آقااست ها و تا امام نام او را شنید نگاهی کرد و لبخند زد و خندید.

آدم‌هایی چون کیومرث صابری فومنی در گذر زمان بیشتر شناخته می‌شوند و در این ۲۰ سال عیار او روشن‌تر شده است و نثر او همچنان گواه است. نثری که جا دارد در کتاب های درسی بیاید بلکه دانش آموزان هم از این همه ملولی کتاب های درسی به درآیند. (این که صابری بسیار خوشید گل آقا را فراتر از نماد به عنوان یک نهاد تثبیت کند تا قائم به شخص او نباشد و بعد ادامه یابد و دختر و دوستانش مدتی بعد از مرگ در این راه کوشیدند و ناکام ماندند می تواند به عنوان شاهدهی دیگر بر نظریه دکتر کاتوزیان هم باشد: ایران، جامعه کوتاه مدت که به ایران؛ جامعه کلنگی هم مشهور است و این که در ایران نهادها نمی ماندند و قائم به افراد است و برای همین مدام شاهد روز از نو روزی از نو و نقطه سر خط هستیم!)

ارسال‌ن کامکار:

هنرمندان موسیقی از یک‌دیگر حمایت کنند

حمایت کنیم، وقت اختصاص دهیم، آثار یکدیگر را در حوزه آهنگسازی و نوازندگی گوش دهیم، در کنسرت‌های یکدیگر شرکت کنیم و اگر آثار خوب است، تشویق کنیم.

تجربه دبیری جشنواره عودنوازی قشم

کامکار که سال گذشته به عنوان دبیر هنری در نخستین جشنواره عودنوازی قشم حضور داشت، تجربه حضور در این جشنواره را خوب و ارزشمند توصیف کرد و اظهارداشت: در ابتدا، انتظار نداشتم که جشنواره عودنوازی، اینگونه برگزار شود اما از لحاظ چگونگی برگزاری و تأثیرگذاری بر هنرمندان به خصوص جوانان و ایجاد انگیزه برای آنان از آنچه که انتظار داشتم، بهتر شد.

این آهنگساز و مدرس گفت: در حال حاضر دغدغه برخی از هنرجویان جوان که سازهای موسیقی را می‌آموزند، آینده شغلی است که پس از آموختن موسیقی در آینده چه کار خواهیم کرد و کجا مشغول به فعالیت خواهیم شد؟ براین اساس برگزاری چنین جشنواره‌هایی حداقل باعث ایجاد انگیزه برای حضور جوانان در حوزه موسیقی و ادامه فعالیت آنان خواهد شد.

وی افزود: اگر چنین جشنواره‌ای هر سال و حتی در سطح بین‌المللی برگزار شود و تداوم داشته باشد و با برای سایر سازها و رشته‌های دیگر موسیقی و آهنگسازی نیز برگزار شود؛ حتی به همت بخش خصوصی، خیلی خوب است،

به هر حال انگیزه‌ای برای جوانان می‌شود تا ضمن نواختن ساز، آهنگسازی کنند، اثرگذاری این رویداد بر هنرمندان جوان خوب است و در آینده نتیجه‌بخش خواهد بود.

کامکار درباره اجراهای نوازندگان جوان در جشنواره عودنوازی قشم بیان کرد:

اجراهای خیلی خوب بود، فکر نمی‌کردم ارتق‌در نوازنده‌های خوب عود باشند، سطح

دی ماه سال ۱۳۳۹ در سنجج است. وی مقدمات موسیقی را نزد پدرش، حسن کامکار، فراگرفت. کامکار در خردسالی در سنجج با گروه‌های مختلفی که توسط پدرش سرپرستی می‌شد، به اجرای کنسرت می‌پرداخت.

وی پس از چندی به تهران سفر کرد و در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران فراگیری موسیقی را ادامه داد. کامکار پس از تکمیل دروس موسیقی، به عنوان نوازنده ویولن، همکاریش را با ارکستر سمفونیک تهران آغاز کرد. کامکار سال ۱۳۹۲ به دلیل فعالیت‌های هنری برجسته، مدرک درجه یک هنری دریافت کرد.